

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO III.

mento non uidentes, nihilominus credamus, quod aduersarij in hoc articulo infideles, cum Christi ecclesia non recognoscunt. Tertio ultra deducit corpoream Christi presentiam in multis hominibus nihil profuisse, uerum in his qui nullam habuerunt fidem, quales fuerunt Iudas, Herodes, Cayphas. Multo aliter operata est, corporalis presentia Christi in fidelibus. Ita & hoc die fatemur presentiam Christi in sacramento, adhuc doctorem inutilem esse in Zwinglio, qui eius presentiam non credit. Fructus autem ineffabiles facit dominus noster Iesus Christus in uenerabili sacramento, in probis mortalium cordibus fidelium.

Quarto inducit, & si frustra uerba Christi ad discipulos suos, Nisi abiero paracletus non ueniet, ubi palam est dominum nostrum Iesum Christum de abitu ex hoc seculo per mortem loqui, ultra nobiscum non conuersaturus humano more uisibiliter, ut ante fecerat. Ideoque domine doctor uos precor domino Iesu hanc ne post hac faciatis irreuerentiam, ut illius diuina uerba ita dilaceretis uestram nouam doctrinam, cum hoc firmando contra sensum spiritus sancti.

Quinto aliquid probis imponit Christianis nunc uerum futurum, depingit quam simus negotiosi in contemplatione corporis Christi, de quo omnes probi Christianae ecclesiae filij sciunt rem aliter se habere. Nam eam ob causam omnibus probis fidelibus instituit uenerabile sacramentum paschali tempore sumendum, quo in tempore praecipue recogitat passionem & mortem Christi. Et ut eo fidelibus non esset impedimento in gratijs agendis morti Christi retraxit festum corporis Christi post Penthecosten.

Adhuc autem stat conclusio mea intacta firma & inconcussa, rogo uos domine doctor propter deum, opinamini errasse Christianam ecclesiam in sacramento, uelitis hoc nobis indicare.

OECOLAMPADIUS.

Probi & dilecti Christofideles, non paruū fuit argumentum, quod in prioris sermonis calce eduxi, nec ulla adhuc uia solutum

CONCLUSIO PRIMA.

solutū, gratia Dei materiā attigimus, at proloquia uestra occasione mihi præbēt, respōdēdi causam Zwinglij demissam facio, Christianā feci petitionē, quā mihi precor indulgeri.

At ratione Berengarij, quod ad nostrā deseruit causam, nondum ad satietatē intellexi, unū neglexistis pontifici damnosum, & uerbi Christi non promotoriū, quasi in articulis fidei sic colludere liceret, quo ab uno errore in aliū decidatur, nostrā nouistis regulā, quod in fidei causis certis sit agendū uerbis. Nam ita si fuerit addendū, minuendumq; nihil apud nos certi manebit. Nunc uero dixistis esse de more & usu, ut in alteram partem arbor trahatur, quo rectior inerescat. Scitis autē quid sapiens aiat, uerbo Dei neq; addendū neq; minuendum, ne mendax quis reperiatur.

Vltra Euangelij causa, glossæq; iterum Deo gratias ago, quia glossam non sum ex toto aspernatus, siue aduersa mihi fuerit nec ne? Scio inq; Paulū dicere, omnia probate, quod bonum est tenete, est igitur probanda glossa, si scripturæ conformetur. Nihilq; ex toto nobis est addubitandū, quum alia uerba iuxta hoc in calce inducta (opinor) ex toto lumen nobis præbent uerioris intellectus, quum quis se fundet in articulis Christianæ fidei. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei patris, inde uenturus est &c.

Quia tamen mihi supplicauit D. Eckius uerba Ihesu Christi non dilacerare, aduersusq; spiritū sanctū non pugnare, eius rei semper inclinatus fui, cooperante gratia Dei, non dubitate, neq; ab hoc deuius oberrabo. Hic oportet interrogabo, qui scripturā sunt dilaceratores, uel hī qui uerba adducūt, sicuti sunt adducenda, iuxta uerū intellectū, uel certe hī qui aliquid addunt. Nunc ergo dicto Christi nihil addidi, Nisi abiero &c. At D. Eckius super adiicit non fundatū, quasi fuerit sensus uisibiliter ratiōe corporis dñi in cœlos abiturum, inuisibili uero corpore hic præsentem esse. Vbi nam in sacris literis reperiet inuisibilem corporeā præsentia, indubitatū id

COLLATIO III.

si fidem concerneret, tacitū nobis nequaquā fuisse. Quin & illud Christi ecclesia ceteris addidisset articulis fidei. Ideoque & Augustinus in libro ad Petrum diaconū, in cuius proloquio promittit se sufficienter instructurū eum, quid sibi credendū sit, articuloꝝ fidei causa. Vbi de sacramento loquitur ex toto mea opinioni subscribens, nullū ex eo faciens articulum fidei, contentos nos finit rememoratione.

Dicitene Christianis imponere, negotiosos se habere, ex carnis presentia, ob id dico a me nō sunt iniuriati, experitur enim in se quilibet, magnā Ihesu Christi maiestatem cognoscēs suā presentia, se cohibere nequiescens quin miretur, & si corporeis oculis eum non intueat, imaginatio enim rei tam magnā, hominem non sinit esse feriatum. Opinor certo, si quis nocte amicū bonū apud se sciret presentem, mox non destitutum, quin illum excipiet, & de illo cogitet. Plane sciendū etiā contra D. Eckium institutio festi corporis Christi, si memoria dumtaxat passionis Christi fuerit adhaerendum, quid opus esset hoc instituire festum. Si autē cogitanda nobis est carnea presentia, non erit memoria passionis Christi sufficientior & perfectior in cœna domini.

Superest unum de idolatria, uerū est dixi, misericors Deus simplicitū fidelium, in ea fide descendentiū Ihesum esse Christū & saluatorem nostrū gratiā impartietur, nullam enim complacentiā in sua habuere nescientia. O dilecti fideles Christi, si interiorē nostrū hominem melius contemplar emur, multo maiorem idolatriā in nobis omnibus inueniremus, ideoque & nos pro peccatoribus semper recognoscimus. Quam pauci sunt eorū qui Dei præcepta ex solo timore obseruāt, aut mercedis desyderio, quæ causa si recte consideretur, erit hoc singulis idolum, quod plus Deo diligit. Quam sunt pauci se nō diligentes, & Deum uentrem suum facientes, uellemus ob id omnes damnare. manū ergo Christi nequaquā incurtabimus, bonæ spei sumus, si nostra fides falsa non fuerit inuenta, im-

partietur

CONCLUSIO PRIMA.

partietur nobis ut latroni gratia, & neq; nobis denegabitur, non enim respicit Deus hominum personas.

DOCTOR ECCKIVS.

IN nomine tuo o dulcis domine Ihesu Christe. Ad meam re-
sponsum datam primo se D. Oecolampadius prae-
audiendum, argumentū suum assumptū, in robore suo per-
manere, quod ego tamen a suis uiribus euertere, expectaturus
donec haec & alia Biblicis scripturis melius firmet.

Secundo se iactat uictoriae nondū consequutae, quod
ipse neglexerim, & in Pontificis damnū aliquid concesserim
de Berengario &c. Id solū dictū est ad colorandum errorem,
& ad simplices obcoecandos, doctorem autē breuibus ego sic
constringam. Dum Berengarij reuocationis cōminiscitur,
aestimatur uel esse ueram uel non ueram, si uerā credit, iam bel-
lum in concordia abiit, & uenerabile sacramentū deuicit, cogi-
turq; errorē suū abnegare, & Berengario maledicere, do-
ctor uero si aestimet Berengariū falsa dixisse, qd ergo doctor
ipse tentat cum falsitate nostrā indubitātā & sanctā fidem op-
pugnare. Praeterea unde quaq; notū est, ex usitata totius ec-
clesiae doctrina, nec deest hic quisq; probus Christianus, quin
sciat qualiter uerba sint Berengarij intelligēda, eo inq; modo
ut orthodoxi nos in uenerabili sacramento intuemur, uel ex-
ternas species panis & uini sentimus, corpus uero Christi qd
non uidemus firmiter illic credimus. Quod si doctorem meū
non tenuisset, unicū adhuc foliolū euertere post Berengariū
clare reperisset, de con. dif. ij. cano. Qui mandat.

Quod ultra tentat hodiernā reiicere declarationem cōmu-
ni sabathali dieterio, nihil addendū uel minuendū, & ut iuxta
regulā praescriptis uerbis loquamur. Dico etiā Arriū haereticū
cum Christianis patribus sic interloquutū, hoc uerbulū omi-
sionem admittere nolēs, hoc est Deum patrem & Deum filium
unius essentialis substantiae esse, uerba ergo si sola haberemus,
ubi dicit pater plus uel maior me est, quibus precor Arrianæ